

Mürüvvet ULUSOY DENİZ

**VI Hafta
Tozlanma**

KBP204 Özel Meyvecilik

TOZLANMA

Erkek Gamet Oluşumu (Mikrosporogenesis)

Mikrogametler erkek organların anterlerinde bulunan çiçek tozu keselerinde mayoz bölünme geçirerek oluşmaktadırlar. n kromozomlu hücrelerdir.

Mürüvvet ÜLİSÜ DENİZ

TOZLANMA

Dişi Gamet Oluşumu (Megaspороgenesis)

Diğer eşey hücresi olan Makrogamet'ler dişi organın yumurtalığında (ovary) bulunan tohum taslaklarında (ovule) mayoz bölünme sonucunda oluşurlar.

Mürüvvet ULUSOY DENİZ

TOZLANMA

Tozlanma ve dölleme olmadan meyve tutan çeşitler

Muzlar, bir kısım turunçgiller, bazı yenidünyalar, Trabzon hurmaları ve sofralık incir çeşitleri döllemeden de meyve vermektedirler.

Tozlanma ve dölleme noksanlığında meyvede gerçekleşen olaylar

1. Çiçek dökümleri
2. Meyvede şekil bozuklukları

TOZLANMA

Meyve türlerini tozlanma çeşitleri

1. Tozlanması rüzgârlarla olan meyve türleri (anemofil olan türler),
2. Tozlanması böceklerle olan meyve türleri (entomofil olan türler).

TOZLANMA

Meyve türlerini tozlanma çeşitleri

1. Tozlanması rüzgârlarla olan meyve türleri (anemofil olan türler), genel özellikleri

- Genellikle bir evcikli (monoik) ve iki evcikli (dioik) çiçek bu şekilde görülür.
- Çiçekleri gösterişli değildir, taç yaprakları ya hiç yoktur (ceviz, antepfıstığı) ya da çok küçüktür.
- Nektar salgılamazlar,
- Stigmaları çok parçalı pürüzlü ve geniştir.
- Erkek organları büyük ve polen sayısı oldukça fazladır.
- Çiçek tozu bol miktardadır (1 fındık püskülünde 6 milyon polen),
- Çiçek tozlarının rüzgârlarla taşınmalarını kolaylaştırmak için düzgün yüzlü, hafif ve kuru,

TOZLANMA

Meyve türlerini tozlanma çeşitleri

2. Tozlanması böceklerle olan meyve türleri (entomofil olan türler) genel özellikleri

- Çiçeklerin taç yaprakları iri ve türlü renkte, güzel kokuludur, balözü (nektar) çıkaran bezler vardır.
- Böceklerle tozlanan meyve türlerinde çiçeklerde erkek ve dişi organ aynı çiçekte bulunur (erselik çiçek yapısı).
- Stigmaları ve anterleri küçük, çiçek tozları rüzgarla döllenene oranla az, iri ve yapışkandır.

TOZLANMA

Meyve türlerini tozlanma çeşitleri

Kendine Tozlanma : Bir çeşidin kendi çiçek tozu ile döllenebilmesi olayına denir.

Yabancı Tozlanma : Bir çeşidin bir başka çeşidin/çeşitlerin çiçek tozları ile döllenebilmesi olayına denir.